

Govor "Imam san" velečasnog Martina Luthera Kinga mlađeg na "Maršu na Washington", 1963. (odlomci)

Sretan sam što vam se danas pridružujem u onome što će ući u povijest kao najveća demonstracija za slobodu u povijesti naše nacije.

Prije pet godina veliki Amerikanac u čijoj simboličnoj sjeni stojimo danas potpisao je Proglas o emancipaciji. Ovaj značajni dekret veliki je svjetionik nade milijunima crnačkih robova koji su bili spaljeni u plamenu rastuće nepravde. Došlo je kao radosno svitanje kako bi se okončala duga noć njihovog zatočeništva. Ali 100 godina kasnije crnci još uvijek nisu slobodni. Sto godina kasnije život crnaca još uvijek je teško osakaćen okovima segregacije i lancima diskriminacije. Sto godina kasnije crnac živi na usamljenom otoku siromaštva usred ogromnog oceana materijalnog prosperiteta. Stotinu godina kasnije crnac još uvijek čami u kutovima američkog društva i nalazi se u egzilu u vlastitoj zemlji. Zato smo danas ovdje došli dramatizirati sramotno stanje.

Na neki način, došli smo u glavni grad naše zemlje da unovčimo ček. Kada su arhitekti naše Republike napisali veličanstvene riječi Ustava i Deklaracije o neovisnosti, potpisali su zadužnicu kojoj je svaki Amerikanac trebao postati nasljednik. Ta je poruka bila obećanje da će svim muškarcima - da, crncima, kao i bijelcima - biti zajamčena neotuđiva prava na život, slobodu i potragu za srećom...

Moramo zauvijek voditi našu borbu na visokoj razini dostojanstva i discipline. Ne smijemo dopustiti da se naši kreativni prosvjedi degeneriraju u fizičko nasilje..... Čudesna nova militantnost koja je zahvatila crnačku zajednicu ne smije nas dovesti do nepovjerenja svih bijelaca, jer su mnogi od naše bijele braće, o čemu svjedoči njihova prisutnost danas ovdje, shvatili da je njihova sudbina povezana s našom sudbinom.

... Ne možemo hodati sami. I dok hodamo moramo se zakleti da ćemo uvijek marširati naprijed. Ne možemo se okrenuti unatrag. Postoje oni koji pitaju poklonike građanskih prava: "Kada ćete biti zadovoljni?" Nikada ne možemo biti zadovoljni sve dok je crnac žrtva neopisivih užasa policijske brutalnosti.

Nikada ne možemo biti zadovoljni sve dok naša tijela, opterećena umorom od putovanja, ne mogu dobiti smještaj u motelima autocesta i hotelima gradova.

Ne možemo biti zadovoljni sve dok je osnovna pokretljivost crnaca iz manjeg geta u veće. Nikada ne možemo biti zadovoljni sve dok se našoj djeci oduzima odrastanje i oduzima dostojanstvo znakovima na kojima piše "Samo za bijelce".

Ne možemo biti zadovoljni sve dok crnci u Missisippiju ne mogu glasati, a crnci u New Yorku vjeruju da nemaju za što glasati.

Ne, ne, nismo zadovoljni, i nećemo biti zadovoljni sve dok se pravda ne kotrlja kao voda i pravednost kao moćna rijeka...

Kažem vam danas, prijatelji moji, iako se suočavamo s teškoćama današnjice i sutrašnjice, još uvijek

Imam san... To je san duboko ukorijenjen u američkom snu. Imam san da će jednog dana ova nacija ustati, živjeti pravo značenje svog vjerovanja: "Držimo da su ove istine očite, da su svi ljudi stvoreni jednaki."

Imam san da će jednog dana na crvenim brdima Georgije sinovi bivših robova i sinovi bivših robovlasnika moći zajedno sjesti za stol bratstva. Imam san da će se jednog dana čak i država Mississippi, država koja gori od vrućine nepravde, koja gori od vrućine ugnjetavanja, pretvoriti u oazu slobode i pravde.

Imam san da će moje četvero male djece jednog dana živjeti u naciji u kojoj ih neće suditi po boji kože, već po sadržaju njihovog karaktera. Imam san... Imam san da će jednog dana u Alabami, sa svojim opakim rasistima, sa svojim guvernerom kojem su usne natopljene riječima uplitanja i poništavanja, jednog dana upravo tamo u Alabami mali crni dječaci i crkinje moći da se uhvate za ruke s malim bijelim dječacima i bijelim djevojčicama kao sestrama i braćom.

Imam san...

To će biti dan kada će sva Božja djeca moći pjevati s novim značenjem. "Moja zemljo, 'to je od tebe, slatka zemljo slobode, o tebi pjevam. Zemlja u kojoj su umrli moji očevi, zemlja ponosa hodočasnika, sa svake planinske strane, neka sloboda odzvanja." A ako Amerika želi biti velika nacija, to mora postati istina. Neka sloboda odzvanja s veličanstvenih brežuljaka New Hampshirea. Neka sloboda odzvanja s moćnih planina New Yorka. Neka sloboda odzvanja iz rastućih alegenija Pennsylvanije. Neka sloboda odzvanja iz snježnih Stjenjaka u Coloradu. Neka sloboda odzvanja s zaobljenih padina Kalifornije.

Ali nije samo to . Neka sloboda zvoni iz Stone Mountaina u Georgiji. Neka sloboda odzvanja s vidikovca Lookout Mountain u Tennesseeju. Neka sloboda odzvanja sa svakog brda i krtičnjaka Mississippija, sa svake planinske strane. Neka sloboda zvoni ...

Kad dopustimo slobodi da zvoni - kad dopustimo da zvoni iz svakog grada i svakog zaseoka, iz svake države i svakog grada, moći ćemo ubrzati taj dan kada će sva Božja djeca, crnci i bijelci, Židovi i pogani, protestanti i katolici, moći uhvatiti se za ruke i pjevati riječima starog crnca duhovnog: "Napokon slobodan, napokon slobodan, Veliki Bože moćni, konačno smo slobodni."

Preštampano po dogovoru sa The Heirs to the Estate of Martin Luther King Jr., c/o Writers House kao vlasnik New York, NY. Autorska prava: © 1963. Dr. Martin Luther King Jr. © obnovljena 1991. Coretta Scott King.